“सुर्खेत उपत्यकामा बसोबास गर्ने थारु जातिको भाषा र संस्कृतिको अध्ययन”

↕ ↕ ↕

त्रिभुवन विश्वविद्यालय मानविकी तथा सामाजिक शास्त्र सङ्काय
नेपाली विभाग स्नातकोत्तर तह (एम.ए.) दोस्रोवर्षको कोर्ष नं. ५१० को पाठ्यभार
पूरा गर्ने प्रयोजनका लागि प्रस्तुत

शोधपत्र

↕ ↕ ↕

<u>शोधकर्ता</u>

मणिराम देवकोटा

त्रिभुवन विश्व विद्यालय महेन्द्र बहुमुखी क्याम्पस
नेपालगन्ज, बाँके
परीक्षा रोल नं. २०५३
त्रि.वि.दर्ता नं. ५७७३२/९१

२०६५

त्रिभुवन विश्वविद्यालय
मानविकी तथा सामाजिक शास्त्र सङ्काय
महेन्द्र बहुमुखी क्यापस
नेपाली विभाग
नेपालगन्ज, बाँके

शोध निर्देशकको सिफारिस

त्रिभुवन विश्वविद्यालय, मानविकी तथा सामाजिक शास्त्र सङ्काय स्नातकोत्तर तह (एम.ए.) दोस्रो वर्ष नेपाली विषयको दशौं पत्रको आंशिक प्रयोजनका लागि **"सुर्खेत उपत्यकामा बसोवास गर्ने थारु जातिको भाषा र संस्कृतिको अध्ययन"** शीर्षकको शोध-पत्र शोधार्थी मणिराम देवकोटाद्वारा मेरो निर्देशनमा तयार गरिएको हो । यस शोधकार्यबाट म पूर्णरुपमा सन्तुष्ट छु र मूल्याङ्कनका लागि सिफारिस गर्दछु ।

मिति :२०६५/ /

....
सह-प्राध्यापक- शशाङ्कशेखर चटर्जी
(**शोध निर्देशक**)
मानविकी तथा सामाजिक शास्त्र सङ्काय
नेपाली विभाग
महेन्द्र बहुमुखी क्याम्पस
नेपालगन्ज, बाँके

त्रिभुवन विश्वविद्यालय
मानविकी तथा सामाजिक शास्त्र सङ्काय
महेन्द्र बहुमुखी क्यापस
नेपाली विभाग
नेपालगन्ज, बाँके

स्वीकृति पत्र

त्रिभुवन विश्वविद्यालय, मानविकी तथा सामाजिक शास्त्र सङ्काय स्नातकोत्तर तह (एम.ए.) दोस्रो वर्ष नेपाली विषयका छात्र मणिराम देवकोटाले सहप्राध्यापक शशाङ्क शेखर चटर्जीको निर्देशनमा तयार पार्नुभएको **“सुर्खेत उपत्यकामा बसोवास गर्ने थारु जातिको भाषा र संस्कृतिको अध्ययन”** शीर्षकको शोध-पत्र सम्बन्धित तहका लागि उपयुक्त ठहरिएकोले स्वीकृति प्रदान गरिएको छ ।

शोध मूल्याङ्कन समिति

क्र.सं.	सदस्यको नाम	पद	हस्ताक्षर
१.			
२.			
३.			
४.			
५.			

मिति : २०६५/ /

कृतज्ञता ज्ञापन

त्रिभुवन विश्वविद्यालय, मानविकी तथा सामाजिक शास्त्र सङ्काय स्नातकोत्तर तह (एम.ए.) दोस्रो वर्षको कोर्ष नं. ५१० को पाठ्यभार पुरा गर्ने उद्देश्यअनुरुप **"सुर्खेत उपत्यकामा बसोवास गर्ने थारु जातिको भाषा र संस्कृतिको अध्ययन"** शीर्षकमा शोधपत्र कार्यगरी यो शोधपत्र सम्पन्न गरिएको छ । प्रस्तुत शोध सुर्खेत उपत्यकामा बसोवास गर्ने आदिवासी थारु समुदायको भाषा र संस्कृतिलाई अन्य जातिको भाषा र संस्कृति जस्तै थारु जातिको पनि आफ्नै भाषा र संस्कृति छ भनी पहिचान गराउने उद्देश्यले विषय छनौट गरी लेखन गरिएको छ ।

प्रस्तुत शोध प्रस्ताव लेखनदेखि शोध पत्रको अन्त्यसम्म शोधनिर्देशकको रुपमा खटिई जुनसुकै समयमा पनि झर्को नमानी सल्लाह सुझाव, निर्देशन दिई अमूल्य समय प्रदान गर्दै अक्षरशः हेरिदिनुहुने नेपाली विभाग प्रमुख तथा शोधनिर्देशक श्रद्धेय गुरु शाशाङ्क शेखर चटर्जी ज्यूप्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु । साथै सुर्खेत जिल्लाको बौद्धिक व्यक्तित्व श्री महेन्द्रप्रसाद गिरी ज्यूका साथै सुर्खेत क्याम्पस (शिक्षा) का उपप्राध्यापक श्री हर्क शाहीले गर्नुभएको मार्गनिर्देशन प्रति कदर गर्दै कृतज्ञता ज्ञापन गर्न चाहन्छु । अनुसन्धानका क्रममा तथ्याङ्क सङ्कलनमा सहयोग गर्ने विभिन संघसंस्था र सम्पूर्ण महानुभावहरुलाई धन्यवाद दिन चाहान्छु ।

यसैगरी स्तानकोत्तर तहसम्म अध्ययन गर्ने वातावरण सिर्जना गर्ने पुजनीय आमा श्री दुर्गादेवी देवकोटा र बुवा श्री टिकाराम देवकोटा प्रति सदैव ऋणी छु । अध्ययन कार्यमा समय र आर्थिक वातावरण सिर्जना गर्न मद्दत गर्ने सहयोगी जीवन संगिनी श्रीमती अम्विका देवकोटा, छोरा-छोरी दिवश तथा दीक्षा देवकोटा लगायत सम्पूर्ण भाइवहिनीलाई समेत धन्यवाद दिन चाहन्छु । शोध कार्यलाई भौतिक रुप दिन कम्प्यूटर टङ्कन तथा सेटिङ्ग गरी सहयोग गरिदिने मित्र श्री प्रेमबहादुर सुनार र न्यू लुम्बिनी पुस्तक पसलका सञ्चालक सबिन लुईटेलप्रति आभार सहित धन्यवाद व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

अन्त्यमा यस शोध कार्यले सुर्खेत उपत्यकामा बसोवास गर्ने थारु जाति, भाषा अध्ययनरत विद्यार्थी, शोधकर्ता र भावी भाषा अनुसन्धान कर्तालाई समेत थोरै मात्रामा भएपनि सहयोग अवश्य मिल्नेछ भन्ने अपेक्षा गर्दै यो शोध पत्र मूल्याङ्कनका लागि त्रिभुवन विश्वविद्यालय, मानविकी तथा सामाजिक शास्त्र सङ्कायको नेपाली विभागमा प्रस्तुत गर्दछु ।

मितिः २०६५/..../

मणिराम देवकोटा
स्नातकोत्तर तह (एम.ए.) दोस्रो वर्ष
मानविकी तथा सामाजिक शास्त्र सङ्काय
नेपाली विभाग
महेन्द्र बहुमुखी क्याम्पस
नेपालगञ्ज, बाँके
परीक्षा रोल नं. २०५३

विषयसूची

सिफारिस पत्र

स्वीकृति पत्र

कृतज्ञता ज्ञापन

सि.नं. विषयहरु	पेज नं.
खण्ड : एक	
१. शोध परिचय	१-७
१.१. शोध शीर्षक	१
१.२. शोध प्रयोजन	१
१.३. शोध परिचय	१
१.४. समस्या कथन	१
१.५. अध्ययनका उद्देश्यहरु	२
१.६. पूर्व कार्यको समीक्षा	२
१.७. शोधको औचित्य र महत्व	४
१.८. अध्ययनको सीमा	५
१.९. शोध विधि	६
१.१०. तथ्याङ्कको श्रोत	६
१.११. शोध पत्रको रुपरेखा	७
१.१२. कार्य योजना	७
खण्ड : दुई	
२. थारु भाषा, जाति र संस्कृतिको परिचय	८-६४
२.१. थारु जातिको परिचय	१०
२.२. थारु भाषाको परिचय	१७

२.३. थारु संस्कृतिको परिचय २१

२.४. सुर्खेत उपत्यकाको परिचय ३४

२.५. सुर्खेत उपत्यकामा बसोवास गर्ने थारु जातिको परिचय ४०

२.६. सुर्खेत उपत्यकामा बसोवास गर्ने थारु जातिको भाषाको परिचय ४०

२.७. सुर्खेत उपत्यकामा बसोवास गर्ने थारु जातिको संस्कृतिको परिचय ५३

खण्ड : तीन

३. तथ्याङ्क संकलनका श्रोतहरु, उपकरणहरु र तथ्याङ्क संकलनका विधि ६५

३.१. तथ्याङ्क संकलनका श्रोतहरु ६५

३.२. तथ्याङ्क संकलनका उपकरणहरु ६९

३.३. अध्ययनका सीमाहरु ८६

खण्ड : चार

४. निर्धारित थारु जातिको भाषा र संस्कृतिको विश्लेषणात्मक अध्ययन ८७-९७

४.१. सुर्खेत उपत्यकामा बसोवास गर्ने थारु जातिको विश्लेषण ८७

४.२. सुर्खेत उपत्यकामा बसोवास गर्ने थारु जातिको भाषाको विश्लेषण ९३

४.३. सुर्खेत उपत्यकाको थारु संस्कृतिको विश्लेषण ९७

खण्ड – पाँच

५. शोधको निष्कर्ष १०३-११०

५.१. सुर्खेत उपत्यकाको थारु जातिको भाषा र संस्कृतिका सवल पक्षहरु १०५

सन्दर्भसामग्रीहरु **(References)**